

"Porcelana z polskim Orłem"

Porcelana z polskim Orłem.

Serwisy Prezydenta Mościckiego i zastawy reprezentacyjne w czasach II Rzeczypospolitej.

22 grudnia 2020 r. - 11 kwietnia 2021 r.

Zapraszamy do obejrzenia nagrania z wernisażu online, który odbył się 21 grudnia 2020 r.

W Zamku Królewskim w Warszawie po raz pierwszy prezentowane są naczynia z serwisów „prezydenckich” oraz zastaw reprezentacyjnych, wykorzystywanych w urzędach państwowych, a także z kompletów konsularnych, używanych w placówkach dyplomatycznych.

Aranżacja wystawy nawiązuje do różnego rodzaju przyjęć dyplomatycznych organizowanych przez prezydenta Ignacego Mościckiego w Zamku Królewskim w Warszawie, będącym jego siedzibą w latach 1926-1939. Ekspozycja prezentowana jest w Sali Rycerskiej, przylegającej bezpośrednio do Sali Wielkiej, gdzie wspomniane spotkania odbywały się, a zdjęcia archiwalne przybliżają atmosferę rautów przy stołach zastawionych serwisem prezydenckim w czasach II Rzeczypospolitej. Dobrze widoczne, z rozpoznawalnym orłem, są naczynia do kawy i herbaty, używane podczas spotkań w mniejszym gronie w Gabinetcie Ignacego Mościckiego.

Najważniejszym zespołem porcelany pokazywanej na wystawie są naczynia z pierwszego serwisu prezydenckiego, gdyż jest to połowa z 12 zachowanych do dziś, liczących po kilkaset elementów, kompletów: obiadowego, śniadaniowego i deserowego; do czarnej i białej kawy oraz herbaty. Zastawę dla Ignacego Mościckiego wykonano w 1930 r. w Fabryce Porcelany w Ćmielowie, wykorzystując dwa z kilkuset wzorów form opracowanych w pracowni modelarskiej, kierowanej przez Bronisława Wysockiego: „fason” *Empire (na nóżce)*, z płaszczyznami w fasonie *„Spała”*, w dekoracji 3000 techniką *inkrustacji* oraz fason *Lwów*, który nieco zmodyfikowano (inny wykrój uchwytów). Dekorację zaprojektowaną i wykonaną przez Józefa Wysockiego w technice nakładania złota reliefowego stanowi godło Polski – orzeł w koronie i pas z reliefową wicią lauru przy krawędziach. Druga, niemal identyczna zastawa, przeznaczona dla prezydenta, różniła się jedynie reliefowym wzorem geometrycznym złożonym z rombów, który został nałożony na złoty pasek przy krawędzi. Serwis ten wykonano częściowo w fabryce ćmielowskiej, a częściowo we Francji, w wytwórni Charlesa Ahrenfeldta w Limoges i ozdobiono w malarni „Au Vase Etrusque” w Paryżu.

Zamówienia rządu polskiego na zastawy reprezentacyjne i konsularne przeznaczone do urzędów państwowych i polskich placówek dyplomatycznych za granicą realizowała oprócz fabryki w Ćmielowie również manufaktura porcelany w Sèvres, portugalska wytwórnia Vista Alegre czy pobliska czeska fabryka Nove Role. Na wystawie prezentowane są niemal w całości

dekorowane godłem Rzeczypospolitej – białym orłem w koronie umieszczonym na tle czerwonej tarczy dwie reprezentacyjne zastawy stołowe z garniturem do deseru ze słynnej porcelany z manufaktury w Sèvres oraz ćmielowski konsularny serwis obiadowy wraz z zestawem naczyń do kawy i herbaty.

Prezentowane na wystawie zabytki pochodzą z kolekcji Zamku Królewskiego w Warszawie, z wyjątkiem talerza z inskrypcją: *Taki serwis dostarczyła / Panu Prezydentowi R. P. / Krajowa wytwórnia porce- / lany w Ćmielowie* ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Naczynia z zastawy prezydenta Mościckiego podarowały Zamkowi osoby prywatne, m.in. Irena Anders. Elementy z drugiego serwisu „prezydenckiego” pochodzą z przekazu Muzeum Narodowego w Warszawie w 1988 r., a tylko pojedyncze – z darów po 2000 r. Zastawy z sewskiej porcelany, przechowywane po II wojnie światowej w Muzeum Narodowym w Warszawie, w 1983 r. przeszły na własność zamku. Natomiast część serwisów konsularnych wykonanych w Ćmielowie, m.in. wraz ze sztukami w specjalnych skrzyniach tzw. kantynach i fragmentem zestawu szkieł z godłem Polski, przekazała do zbiorów zamku w 1992 r. Komisja Likwidacyjna Rządu Rzeczypospolitej na Uchodźctwie. Sztuki te, dopełniają ekspozycji, podobnie jak dwie żardiniery: dzieło Pierre’a Phillipe’a Thomire’a z 1 ćw. XIX w. oraz wykonana według niej w znanej warszawskiej wytwórni Braci Łopieńskich ok. 1930, które zdobiły stoły w czasie bankietów noworocznych w zamku, uwiecznionych na fotografiach.

Archiwum wydarzeń towarzyszących:

14 grudnia 2020 r. – *Przy prezydenckim stole. Wokół wystawy „Porcelana z polskim orłem”* – webinarium

---

ORGANIZATORZY

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

MECENAS

PARTNERZY

Lidex tłumaczenia
konferencje

PATRONI MEDIALNI

ams

LAVIE

STOLICA

MÓWIĄ WIEKI

